

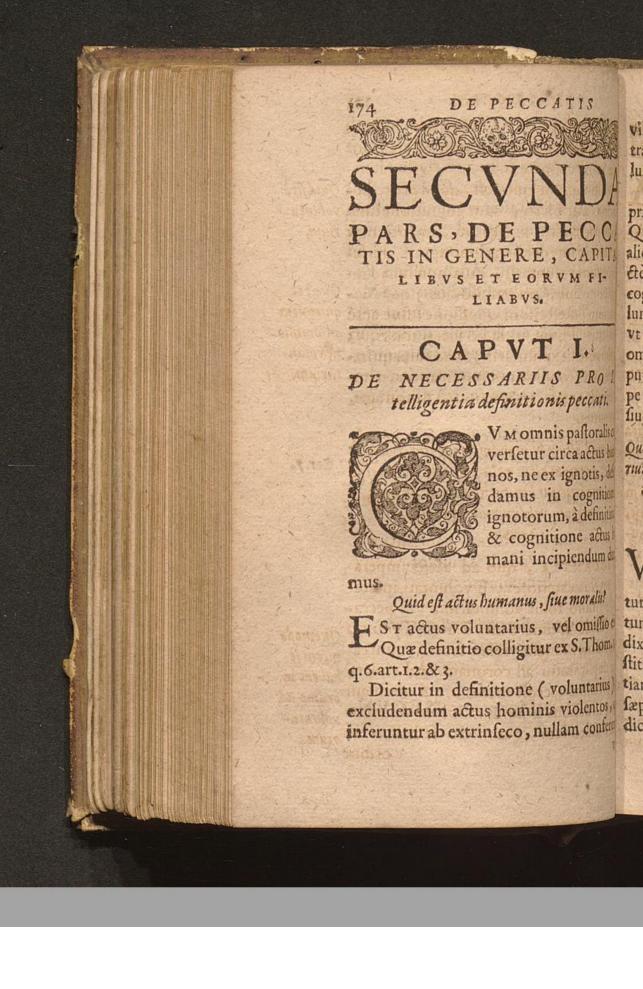
Universitätsbibliothek Paderborn

Enchiridion Theologiæ Pastoralis Et Doctrinæ Necessariæ Sacerdotibvs Cvram Animarum administrantibus

Binsfeld, Peter Avgvstæ Trevirorvm, 1609

Primo Cap. agitur de necessarijs pro intelligentia definitionis peccati.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40721

IN GENERE. vim passo, exempli gratia. Si Perrusab hoste vi trahatur ad idolum, Petro non estactio voluntaria, nili cooperetur. Voluntarium enim est, quod procedit à Quid sit, principio intrinieco, cum cognitione finis. volunta-Qua ex parte, actus puerorum, amentium & rum, aliorum, qui fine deliberatione agunt, perfectenon funt voluntarij, quia non funt cum F Icognitione finis, (vel omissio eius) quia vo- Quareluntarium potest esse in omissione, sine actu quiruntur vt lanetus Thom. in dieto art. 3. tradit. Vt ad omisioomissio auté sit voluntaria, & ad culpam im- ne volun-ROI putetur, tres conditiones requiruntur, nem-tariame pevtposit quis facre, & teneatur, & non agat, cati. liue omittat. oralisa Queniam ad actum humanum requiritur voluntatus h tis, de 7111m, & quantum actus talis habet de voluntario, tantum participat bonitatis, vel malitia, qua nition augent, vel diminuunt volunfinition tarium. actus um da VIOLENTIA, quo ad actus imperatos fiue exteriores, si voluntati interatur, omninò tollit voluntarium, & peccaisse tum. Vnde optime Beata Lucia Tyranno Quomode hom dixit. Si me inuitam violari feceris, mihi ca- metus se

stitas duplicabitur ad coronam. Ad violen- habeat in arius tiam proxime accedit metus, qui quoniam ordine ad ntos, sæpius in actibus hominum locum sibi ven-voluntaonfer dicat, videndum, quomodo se habeat in rium.

alis!

diu

fiat

pot

Ma

culo

tist

din

pell

illin

Quid violentum dicatur. Quid ex metu fiat.

dens.

IN GENERE.

dicim

enten

rt five

renite

ht,q

r, en

rtem

offer

n: ex

vietus.

virum.

cont

omol

em,

conit

VOLUM

ntvo

a,&lic

led di

t. Sic.

rrogu

tariaiq

aria lo

is mon

tum

utemi

it,&q

mann non, tribus regulis breuiter explicari potest, intern quarum.

Primasit. Ea quæ sunt intrinsece mala: vt Quid ex Idololatria, fornicatio, ebrictas, & similia, metufieri quocung; metu hant, lunt peccata, quia lunt impliciter voluntaria.

Secunda. Ea quæ fiunt ex metu cadente in constantem virum contra legem diuinam poinfeco sitiuam, non imputantur ad culpam, licet voluntaria fint, exempli gratia. Est præceptum divinum positiuum, vt in Dominica nullum hat opus seruile, pauper qui fame premitur, potest laborare, vt vitam conseruet. Sic 1. Machab. cap. 2. Matathias pugnauit festo Sabbathoru extrema necessitate compulsus.

Tertia Regula. Ea quæ prohibentur iure politiuo humanæ legis, non obligant cum periculo vitæ, exepli gratia; fi quis periculo mortis perculius, comedat feria lexta carnes, quia leges humanæ non obligant, cum tanto periculo. De his vide latius Bartholomæű à Me-

dina in 1.2.S. Thom, quælt. 6. artic. 6.

Concupilcentia etiam qua voluntas impellitur ad volendum, auget voluntarium: Quia ea impellente, voluntas promptius fertur in obiectum. Ignorantia verò actum antecedens, efficit eum inuoluntarium tribus concurrentibus conditionibus. 1. Vt non sit illius rei, quam quis scire tenetur.2. Vt non sit affectata vel procurata. 3. Vt fine ea non fie-

posit, aut

1tai

ing

Quotuplex actus, humanus sine moralis?

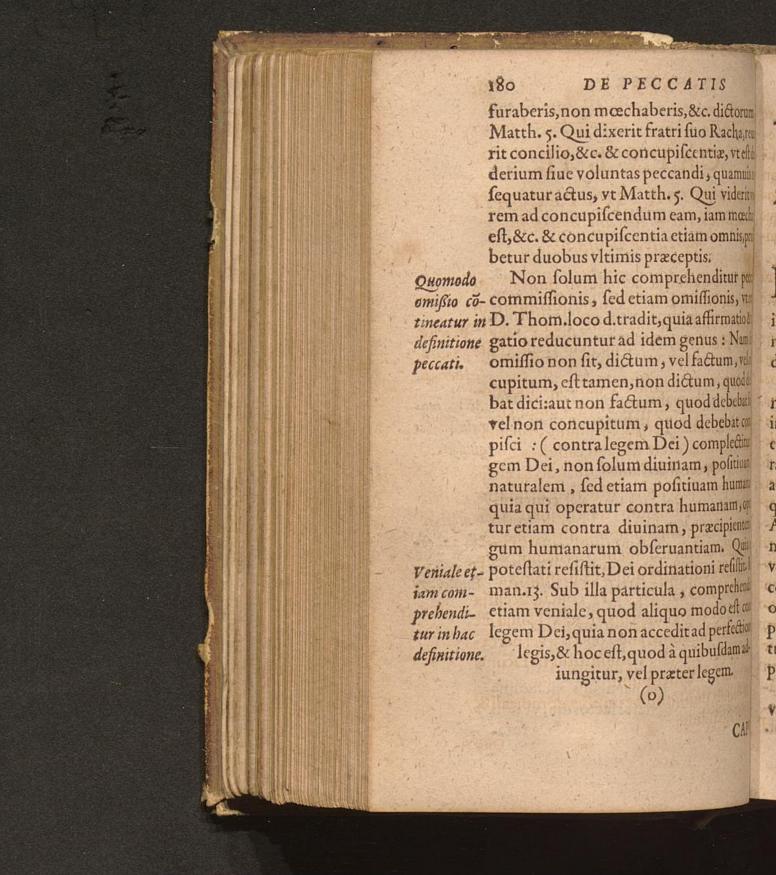
eligibilia magna, & alicuius momenti, & par necessaria. Consensus, quo se voluntas de Co minat, per complacentiam ad media. Il rati qui est applicatio mediorum, & tandemin tio, qua quis fine adepto quiescitin illo pec

Actus hunus aut ma lus est.

сар.4.

VPLEX. Bonus, & malus. Bon qui nulla lege, neque inse, neque manus Bo- fuas circumstantias prohibetur, velvten om dicatur, est actus virtutis. Ad actionem git raliter bonam requiritur, vt sit bona ex De dininis iecto, fine, & circumstantijs, quia vt D. D tell nominibus, nyfius ait. Bonum non fit nisi ex inte Ctu caufa. Ex quo fundamento eruitur, Piu dari actum humanum in fingulari & Pit uiduo indifferentem, id est, nequebon vel neque malum : Quia omnis actus hum

fura-

Ctorum icha, reu , vt elle

1amuit riderit

mæd

nnis, pro

tur pen

115, VI

natio

Nam m, vei

quode

bebath bat co

lectite

litium

numan

am,o

pienter Qui

elistit

reheat

eft co

fection

lam 24

CAI

n.

CAPVT II.

DE DIVISION IBVS PECCATI actualis, ac modis distinguendi mortale à veniali.

N primis dividitur actuale, in mortale, & veniale. Mortale sic dictum, quia mortem infert peccanti. Anima enim, quæ peccaue- Ezech.8. rit, ipsa morietur. Veniale, cui facile venia sap.16. datur. Hier.31

Deinde in peccatum cogitationis, locutionis, & operis. Item, peccatorum aliud est ex infirmitate, quale Petrus commisit, quando extimore Saluatorem negauit, aliud exignorantia, quo peccabat Saulus, quando Ecclefiam Dei persequebatur. Misericordiam, in- 1.ad Tiquit, Dei consecutus sum, quia ignorans feci. moth.i. Aliud ex certa malitia, siue industria, quo genere ludas peccauit, quando redemptorem vendidit.Potest etjam diuidi ex Ioanne, vel exconcupiscentia carnis: vel ex concupiscentia oculorum: velex superbia vitæ; vel aliud est peccatum omissionis, aliud operis; vel peccatum ex parte obiecti, committitur in Deum, proximum, & semetipsum.

Reliquis divissionibus omissis, de mortali &

veniali agendum.

Quis